

[Udenrigsministeren.]

have virkelig mening for befolkningerne i de deltagende lande, må der komme håndgribelige vidnesbyrd om afspænding i form af lettelser for de menneskelige forbindelser og udvekslinger og for strømmen af information og oplysning hen over grænserne.

Inden jeg forlader Helsingforsdrøftelserne er der én ting, jeg gerne vil fremhæve, og det er, at vi ikke må gøre os overdrevne forestillinger om resultaterne af den konference, der nu forhåbentlig begynder i slutningen af juni. Meget dybtgående skel, som der her er tale om, og mange års mistro og uvilje overvindes begribeligvis ikke på en enkelt konference, hvor vel forberedt den end måtte være. Det vigtigste er imidlertid, at vi får startet. Regeringen ser denne konference som den første af en række konferencer, der langsomt, skridt for skridt, kan føre til en åbning af grænserne, en nedbrydning af kunstige skel og et stigende samarbejde mellem alle Europas folk både i øst og vest.

Drøftelserne i Helsingfors omfatter, som jeg nævnte for et øjeblik siden, også visse militære forhold, navnlig det, vi kalder tilidskabende foranstaltninger, der sigter på at formindske mistilliden og fjerne nogle af årsagerne til mistillid mellem øst og vest, f. eks. gennem gensidige forhåndsorienteringer om militære øvelser. Derimod regner vi ikke med drøftelser af mere konkrete skridt i retning af en nedrustning eller reduktion af de militære styrker på begge sider. Det er Helsingtorskonferencen ikke det rigtige forum for.

Men der foregår som bekendt i Wien nu indledende forhandlinger til konferencen om gensidige og balancerede styrkereduktioner i Centraleuropa. Repræsentanter for 19 vestlige og østlige lande er mødtes dér for at undersøge, om ikke den afspænding i Europa og mellem stormagterne, som har fundet sted i de senere år, skulle kunne åbne mulighed for en reduktion af de store styrker, der står over for hinanden navnlig i Centraleuropa. Jeg mener ikke, at der er

grund til at sætte spørgsmålstegn ved viljen til både fra østlig og vestlig side at komme frem til resultater også her.

Under disse drøftelser er det meget nødvendigt at fastholde princippet om uformindsket sikkerhed for alle deltagende parter. Det, der sigtes imod, er en uændret sikkerhedspolitisk situation, men på et lavere styrkemæssigt niveau. Der er ikke tale om ensidige svækkelser, og jeg mener også, at ensidige svækkelser ville være et overordentlig farligt og betænkeligt skridt.

Området for disse styrkereduktioner er, som jeg sagde før, Centraleuropa, og Danmark er altså ikke direkte berørt. Men det er da klart, at da vort territorium grænser op til det område, der er tale om, har vi en oplagt interesse i at være repræsenteret ved drøftelserne.

Jeg er ikke i tvivl om, at forhandlingerne i Wien vil blive både meget langvarige og meget indviklede og besværlige. Men jeg synes, der er grund til også her uden at være for optimistisk og forhåbentlig uden at virke for naiv på dette punkt at glæde sig over, at de er kommet i gang og kan fortsættes. Det giver vel håb om, at der med tiden også kan opnås resultater på dette område.

Jeg vil gerne sætte en rød streg under den kendsgerning, at afspændingen i Europa har taget fart netop i den samme periode, der har været kendetegnet ved udbygningen af det vesteuropæiske samarbejde inden for EF. Det viser altså, at de profeter — eller ulykkesprofeter — der spåede, at udvidelsen af EF ville få skadelige virkninger for afspændingen, har taget afgørende fejl.

På baggrund af de mange drøftelser, vi har haft her i folketinget om karakteren af det europæiske udenrigspolitiske samarbejde inden for EF, går jeg ud fra, at det ikke er nødvendigt for mig at komme ind på de principielle spørgsmål i denne forbindelse. Jeg skal nøjes med endnu en gang at slå fast, at det udenrigspolitiske samarbejde mellem EF-landene ikke er af samme forpligtende eller overnationale karakter som EF-samarbejdet i øvrigt. Det har form